

Förslag till föreskrifter om distanshandel vid öppenhetsapotek (HSLF-FS 2024:XX) (Diarienummer: 3.1.1-2022-088227)

Tidningsutgivarna (TU) har tagit del av rubricerat förslag till föreskrifter från Läkemedelsverket.

Inledning

Läkemedelsverket remitterade i november 2022 ett förslag till nya föreskrifter om distanshandel vid öppenvårdsapotek med följdändringar. Det nu föreliggande förslaget benämns ”konsekvensutredning” och innehåller delvis omarbetade förslag till föreskrifter.

Tidningsutgivarna, TU:s medlemsföretag och de organisationer som representerar äldre och landsbygdsboende fanns vid den första remissen inte med som remissinstans.

TU noterar, med förvåning, att så inte är fallet heller denna gång, men att de synpunkter som TU likafullt gett uttryck för i viss mån verkar ha beaktats. TU får därför lämna följande synpunkter. TU begränsar sitt yttrande till frågan om distribution av läkemedel (främst §§ 10-15 i förslaget).

Distribution av läkemedel

I det tidigare förslaget till föreskrifter uppställdes krav på identitetskontroll vid ett utlämnande. Bakgrunden till förslaget var uppgifter om att läkemedelsförsändelser skulle ha kommit på avvägar, hamnat hos fel person eller ha varit skadade när de kommit fram. Omfattningen av detta problem framgick inte, men synes ha varit begränsat.

Som TU och många andra påpekat skulle förslaget innebära en kraftig försämring för många konsumenter, särskilt på landsbygden. Att kunna

beställa hem läkemedel - efter bank-ID-legitimering - och få läkemedlet distribuerat i postlådan har varit praktiskt och betydelsefullt för många.

I praktiken skulle förslaget krav på tidsanpassning, för att genomföra ännu en legitimering vid utlämnandet, innebära ett hinder för leverans av läkemedel till konsumenterna via postlådan. De skulle därmed hänvisas till att på egen hand hämta sin leverans vid ett utlämningsställe, som inte sällan kan vara beläget på betydande avstånd från hemmet.

De medieföretag som byggt upp effektiva distributionslösningar med en kombination av dagspress och e-handelsprodukter, skulle också påverkas ekonomiskt negativt, vilket i sin tur skulle riskera att påverka möjligheterna till övrig distribution till framför allt äldre och boende i gles- och landsbygder.

Mot den bakgrunden ser TU positivt på att Läkemedelsverket nu reviderat sina föreskrifter i denna del på så sätt (§ 14) att "Överlämnandet ska ske på ett sådant sätt att försändelsen inte lämnas lätt gripbar för obehöriga".

TU noterar här att det anges (s 8) att det föreslagna kravet "torde normalt sett medge att ett överlämnande i en postlåda kan vara möjligt". Samtidigt anges att det innebär att en försändelse med läkemedel eller teknisk sprit inte får hängas på en ytterdörr, läggas utanför en bostad eller utanpå, alternativt vid sidan av, en postlåda.

TU delar naturligtvis det grundkrav som ställs (§ 11) om att distributionen av läkemedel och teknisk sprit ska skyddas från stöld och olovlig befattning. Det ansvaret är något som distributionsföretagen har och tar för alla de produkter man distribuerar.

Enligt TU:s mening är det dock viktigt att inte alltför kategoriskt utesluta alternativa tillhandahållanden till "i en postlåda". Det kan i det enskilda fallet handla om till exempel geografisk belägenhet och placering och en bedömning av risken för om en leverans alls är exponerad för att vara "lätt gripbar".

Den kartläggning av den planerade verksamheten som en tillståndshavare ska göra (§ 25) och som ska "innefatta alla led och faktorer i distributionen" blir här också av betydelse. Det gäller inte minst att ställa krav på emballage som inte bara är lämpligt från kvalitets- och

säkerhetssynpunkt utan också till sin storlek är väl anpassat för att möjliggöra ett utlämnande i så många fall som möjligt.

Sammanfattningsvis välkomnar TU de förändringar som nu föreslås i villkoren för distributionen av försändelser med läkemedel och teknisk sprit. TU vill samtidigt understryka betydelsen av flexibilitet och hänsyn till omständigheterna i de enskilda fallen för att säkerställa en såväl praktisk som ansvarsfull distribution till konsumenterna.

Stockholm den 1 februari 2024

TU

Johan Taubert
VD

Per Hultengård
Jurist